

2013-11-15

Jordbruksverket
Kjell Wejdemar

Ang ändringar i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:21) om offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter (Dnr 5.3.16-1056/13)

Föreningen Foder och Spannmål (FS) har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag och får med anledning därav anföra följande.

Sammanfattning

- FS välkomnar en mer riskanpassad utformning av föreskriften.
- FS ser det som positivt att branschens riktlinjer beaktas i sammanhanget.
- FS efterfrågar öppna kriterier för klassificering.
- FS är tillstyrker till att efterföljelse av branschriktlinjer kan medföra en högre klassificering.
- FS anser att det finns oklarheter kring flera certifieringsfrågor och att andra förhållanden en tredjepartscertifiering skall kunna innebära en uppflyttning i två steg.
- FS anser det vara viktigt att kunna överklaga en klassificering.

Allmänt

Näringsen har vid flera tillfällen under senare år framfört synpunkter innebärande att det allmännas kontroll av foderproduktion och därmed sammanhängande verksamhet, bör vara mer flexibel och anpassas efter företagets förutsättningar och riskprofiler. De nu föreslagna förändringarna innebär i vissa delar en sådan utveckling och FS tillstyrker principiellt denna inriktning av föreskriften. Det är vidare mycket positivt att de nationella branschriktlinjer som näringsen utarbetat beaktas i sammanhanget.

Erfarenhetsklassificering (Bilaga 2)

Kriterier

I förslaget anges att normalklassificeringen är C, vilket är den tredje klassen nerifrån på en sjugradig skala. Inte minst av rättssäkerhetsskäl (se även särskilt avsnitt om detta nedan) anser FS att det finns behov av ett öppet ramverk för vilka objektiva kriterier som myndigheten använder sig av för att en anläggning skall ligga i, eller flyttas till, en viss erfarenhetsklass.

Uppflyttning och nedflyttning

FS tillstyrker att anläggningar skall kunna flyttas upp till följd av att man kan visa på efterföljelse av branschriktlinjer. Av flera skäl anser FS dock att man på annat sätt än med tredjepartscertifiering, bör kunna kvalificera sig två steg över sin grundklassificering. Skälen härför är följande.

En certifiering behöver i sig inte innebära att här aktuella risker blir lägre. Detta särskilt som att det föreligger vissa oklarheter vad som egentligen menas. En ISO-certifiering är visserligen ett sätt att kunna höja sannolikheten av att det hos det certifierade företaget finns en god medvetenhet om lagstiftningen, men den rimliga utgångspunkten i föreskriften borde vara att berörda företag alltid skall ha kännedom om vilka lagregler man har att följa. FS vill även framhålla att det dessutom finns andra sätt än certifiering att visa på hög grad av lagmedvetenhet, t ex genom abonnemang på tjänster om löpande uppdatering om branschens särskilda lagstiftning. I sammanhanget anser FS vidare att det i praktiken också är av större vikt att säkerställa att företaget verkligen följer branschens riktlinjer och det finns, enligt vad FS erfar, ingen möjlighet att certifiera sig utifrån en sådan, eftersom det inte är en ackrediterad standard. FS anser även kvaliteten i företagets HACCP och efterföljandet av denna, är av större objektiv betydelse i sammanhanget.

Av ovanstående skäl anser FS att även andra förhållanden borde kunna medföra en uppflyttning i två steg från sin grundklass, t ex flera på varandra följande inspektioner utan anmärkning i kombination med efterföljelse av branschriktlinjer. I detta sammanhang vill FS även framhålla att det vore önskvärt med förtydliganden av skillnaderna mellan vad som i inspektionsprotokoll anges som ”påpekande”, ”anmärkning” och ”allvarlig anmärkning” och vad som leder till nedflyttning en eller flera klasser.

Utifrån ovanstående föreslår FS att bilaga 2 arbetas om, bli a med en mer öppen formulering kring i vilka situationer företagen kan flyttas upp ett eller två steg extra, t ex följande.

” En anläggning kan flyttas upp från sin grundklassificering 1 eller 2 steg beroende på att företaget följer svenska eller EU:s riktlinjer för god praxis, har en i sammanhanget relevant tredjepartskontroll eller motsvarande.”

Inspektioner och Rättssäkerhetsfrågor

Historiskt skedde arbetet med fodersäkerhet i nära samarbete mellan näring och ansvariga myndigheter. I takt med att kraven på neutralitet blivit allt viktigare i både myndighetsstruktur och myndighetsutövning, har det organisatoriska upplägget av kontrollerna förändrats betydligt under senare år. Samtidigt har företagens ansvar i här aktuella frågor förtydligats och skärpts. Parallellt med denna utveckling har även rörligheten bland involverad personal på myndigheterna ökat. Detta sammantaget ger skäl att på ett annat sätt än tidigare reflektera över vissa rättssäkerhetsaspekter beträffande inspektioners utförande och konsekvenser och därmed beslut om klassificering. Mot denna bakgrund anser FS det viktigt att kunna överklaga ett beslut kring viss klassificering.

Stockholm som ovan

Föreningen Foder och Spannmål

Håkan Söderlund/

Erik Hartman